

Economische Ontwikkeling 2024

Economie blijft in de lift te midden van uitdagingen

Het doel van deze economische publicatie is om inzicht te geven in de ontwikkeling van de economie van Curaçao. De focus ligt op veranderingen in het BBP, trends binnen verschillende sectoren en structurele verschuivingen in de economie. Deze informatie helpt bij het begrijpen van economische groei, veerkracht en de factoren die bijdragen aan de versterking van de economische basis van het eiland.

Eerste resultaten van het reële Bruto Binnenlands Product Curaçao – 2024

De economie neemt toe met 5,0 procent in 2024

Economische ontwikkeling is een breed en dynamisch concept dat verwijst naar de verbetering van de levensstandaard, het inkomen en de economische structuur van een land. Het proces omvat niet alleen een toename van het bruto binnenlands product (BBP), maar ook structurele veranderingen zoals industrialisatie, technologische vooruitgang, betere infrastructuur, en verbeterde toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Economische ontwikkeling is een sleutelfactor in het verminderen van armoede en het bevorderen van menselijke welvaart. En dit allemaal gebeurt te midden van wereldse uitdagingen, economische perikelen en geopolitieke spanningen, wat de veerkracht van nationale economieën zoals die van Curaçao onderstreept. In dit artikel gaan we het hebben over het BBP.

Volgens de eerste raming van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voor 2024, gebaseerd op de momenteel beschikbare gegevens, is het reële bruto binnenlands product (BBP) met 5,0 procent gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Daarmee groeit de economie voor het vierde jaar op rij. De toename van het reële bbp is vooral toe te schrijven aan de toegenomen verblijfsbezoeken in het toerisme, de aanzienlijke groei van de bouwsector en ook de transport sector.

Het reële bruto binnenlands product (BBP), ook wel het bbp in constante prijzen genoemd, meet de omvang van de economie. De volumeverandering van het reële bbp in een bepaalde periode geldt als maatstaf voor economische groei of krimp.

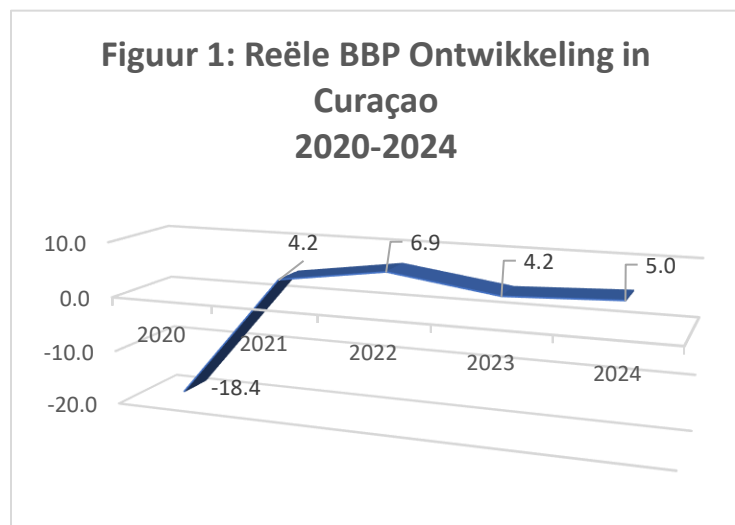
De economische groei wordt berekend aan de hand van de volumegroei in het productieproces en de conjunctuurontwikkeling. Deze gegevens zijn nog voorlopig, omdat nog niet over volledige gegevens van alle bedrijfstakken kan worden beschikt. De economische indicatoren zijn statistieken die de huidige status van de economie van een land aangeven, afhankelijk van een bepaald gebied van de economie (zoals de industrie, de werkgelegenheid, de prijzen, etc.).

De economische activiteiten op Curaçao produceerden een doorgroei in het bruto binnenlands product (BBP) in constante prijzen van 5,0 procent. In een periode van economische groei, zoals bij een hoogconjunctuur, neemt de productie toe. Inflatie kan deze groei beïnvloeden doordat stijgende kosten, zoals lonen en grondstoffen, het produceren duurder maken. Dit kan ervoor zorgen dat bedrijven minder gaan produceren. In 2022 lag de inflatie nog op 7,4 procent, maar daalde naar 3,5 procent in 2023 en verder naar 2,6 procent in 2024. Een andere indicator die ook reeds bekend is gemaakt is dat het werkloosheidcijfer tussen 2022 en 2024 is gedaald van 13,1 procent naar 7,8 procent.

In 2022 is een nieuwe methode geïmplementeerd voor wat betreft het berekenen van de BBP in constante prijzen, dit brengt met zich mee dat voorgaande jaren niet meer vergelijkbaar zijn qua methode. Tot 2021 werd de BBP in nominale prijzen gecorrigeerd met de totale CPI (Consumenten Prijs Index) om te komen tot de constante prijzen, nu worden deze per bedrijfstak gecorrigeerd.

Overzicht van de laatste 5 jaren (2020-2024):

Figuur 1 toont de jaarlijkse ontwikkeling van het reële bruto binnenlands product (BBP) in Curaçao van 2020 tot en met 2024. In 2020 was er sprake van een scherpe economische krimp die een dieptepunt van meer dan -18 procent bereikte. Deze krimp was het gevolg van de wereldwijde economische achteruitgang als gevolg van de pandemie, die economieën over de hele wereld heeft getroffen. In de

jaren daarna zette een herstel in de economie met substantiële positieve groeicijfers. De hoogste groei wordt in 2022¹ waargenomen met 6,9 procent, wat wijst op een aanmerkelijk economisch herstel en stabilisatie. De sterke verbetering in 2021 en 2022 duidt op effectieve economische maatregelen en veerkracht, waarbij de groeicijfers aanzienlijk herstellen. De positieve trend die zich in 2023 voortzet, impliceert aanhoudende economische stabiliteit en groei. In 2024 wordt een verdere groei van 5,0 procent geraamd.

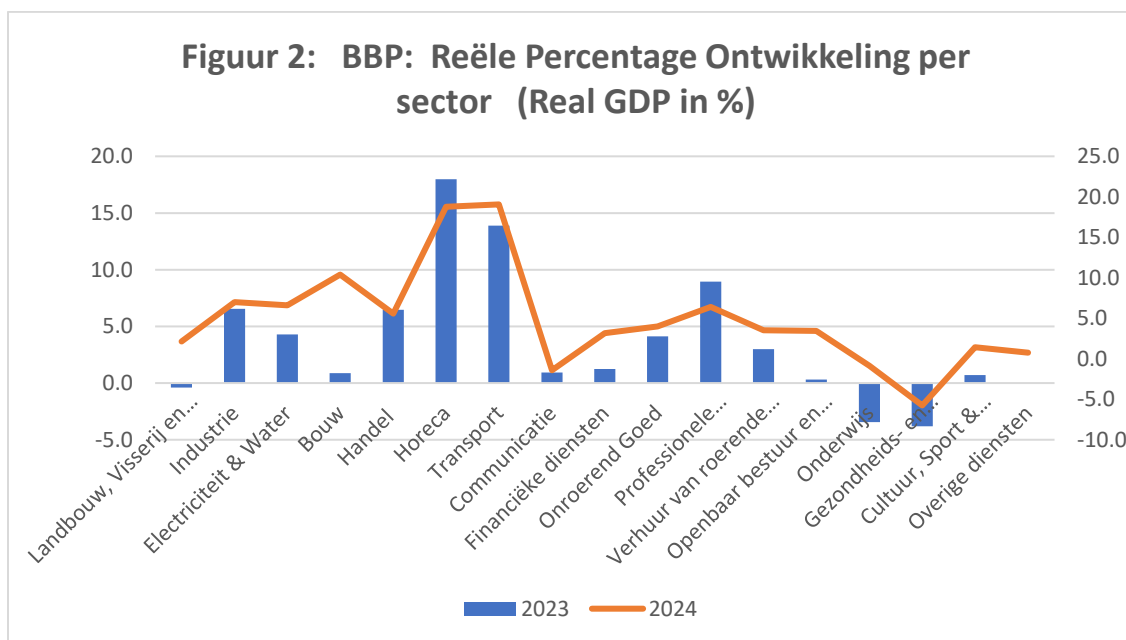
De economische ontwikkeling analyses per bedrijfstak voor het jaar 2024 (Figuur 2):

- **Landbouw, Visserij & Mijnbouw** De sector Landbouw, Visserij en Mijnbouw vertoonde een groeivertraging van -0.4% in 2023 naar een toename van 2,1% in 2024. De groei vloeit voort uit betere opbrengsten in de oogst en in de mijnactiviteiten.
- **Industrie** De industriële sector kende een toename in groei, van 6,5% in 2023 naar 7,0% in 2024. Dit laatste is aangedreven door een grotere vraag naar export producten en diensten in het buitenland en de spin-off effect van toerisme.

¹ Nota: Het groeicijfer van het jaar daarvoor is bijgesteld aan de hand van nieuwe data.

- **Utiliteit** De activiteiten in de utiliteitssector zijn gestegen van 4,3 procent in 2023 naar 6,6 procent in 2024. Deze groei weerspiegelt een toename in de productie van zowel elektriciteit (kWh) als water (m³). Een mogelijke verklaring voor deze ontwikkeling is het toenemende aantal nieuwe aansluitingen op het elektriciteits- en waternet, zowel in de woningbouw als in commerciële projecten. Dit wijst op een bredere economische groei en een stijgende vraag naar nutsvoorzieningen, wat kan worden gezien als een positieve ontwikkeling voor zowel de sector als de samenleving in het algemeen.
- **Bouw** De bouwsector kende een opmerkelijke groei: van een bescheiden stijging van 0,9% in 2023 naar een aanzienlijke toename van 10,4% in 2024. Deze sterke groei is mede toe te schrijven aan de uitvoering van meerdere grote bouwprojecten en infrastructurele werken die in 2024 zijn gestart of in een versnelde fase van realisatie verkeren. De toename in bouwactiviteiten weerspiegelt een gunstige ontwikkeling in de sector en duidt op een stijgende investeringsbereidheid vanuit zowel de publieke als de private sector. Dit draagt niet alleen bij aan economische groei, maar ook aan de verbetering van de fysieke infrastructuur en de beschikbaarheid van woon- en bedrijfsruimte.
- **Handel** De handelssector groeide in 2023 sterk met 6,5 procent, maar liet in 2024 een iets gematigder groei van 5,6 procent zien. De stijging is teweeggebracht door een toename van de goederenimport en de verschillende handelsactiviteiten van de bedrijven.

*Nota: Cijfers van 2023-2024 zijn voorlopige ramingen

** Reële BBP berekening is volgens de aangepaste methode

- **Horeca** De horeca-activiteiten in 2024 overstijgen die van 2023. De toename in 2024 bedraagt bijna 19 procent ten opzichte van het jaar daarvoor (18,0%). Bestemmingen die het vorig jaar al goed deden, blijven ook in deze periode groeien. Bekeken per werelddeel groeide het toerisme vanuit andere regio's het sterkst (+32%), gevolgd door Zuid-Amerika (+25%). Daarna volgen Europa (+17%) en Noord-Amerika (+14%). Wat het Caribisch gebied betreft, is er sprake van een daling in het aantal toeristenovernachtingen van 15 procent. Alles overziend leiden deze ontwikkelingen tot een stijging van de toegevoegde waarde in de bedrijfstak hotels en restaurants met 18,8 procent.
- **Transport** Deze sector groeide in 2023 met 13,9 procent en in 2024 zelfs met 19,1 procent. Dit weerspiegelt een toename in handelsactiviteiten, logistiek en mogelijk investeringen in de infrastructuur. Bij transport zijn de activiteiten in de haven en bij de luchthaven vooruitgegaan. Het aantal tanker activiteiten en container 'movements', het aantal binnengeloofde schepen naar gewicht zijn gedaald bij de havenactiviteiten. Hierbij moet men wel nog denken aan de doorgerekende invloed van het uitblijven of vermindering van maritieme activiteiten in de haven. De cruise calls en het aantal cruisepassagiers zijn wel gestegen maar nog niet tot pre-covid aantallen. De luchttransportactiviteiten zijn ook flink gestegen als gevolg van een toename in het aantal passagiers, het aantal landingen, en de luchtvrachten. Bij de activiteiten van de luchthaven heeft men in 2024 een recordaantal passagiers verwerkt, een totaal van 2,117,605 passagiersbewegingen². Dit is een ongekeerde prestatie voor de luchthaven, die in december 2024 de 2,000,000ste passagier verwelkomde.
- **Informatie en Communicatie** De communicatiesector vertoonde in 2024 een daling van 1,4 procent, na een lichte groei van bijna 1 procent in 2023. Ondanks een toename in het aantal breedband- en mobielgebruikers, werd deze groei tenietgedaan door teruglopende opbrengsten uit onder andere dagbladen en IT-diensten. Per saldo laten deze ontwikkelingen zien dat de groei in digitale communicatiemiddelen niet voldoende was om de daling in traditionele media en ondersteunende diensten te compenseren.
- **Financiële Diensten** De groei in financiële diensten nam toe van 1,3 procent in 2023 tot 3,2 procent in 2024. De economische activiteiten tonen een groei bij de commerciële banken en verzekeringmaatschappijen. De productie van banken (die tot de bedrijfstak financiële dienstverlening behoort) bestaat niet alleen uit rentevergoedingen maar ook uit andere vergoedingen ("other fees and commissions"). Zowel de waarde van de ontvangen als betaalde "fees and commissions" zijn in 2024 gestegen.

² Bron: Curaçao Airport Partners (CAP)

In 2024 is een daling waargenomen in de omvang van de leningen, hiertegenover staat een stijging in de omvang van de deposito's. De totale binnenlandse hypotheke zijn in 2024 minder snel gestegen dan het jaar daarvoor. Door bovenstaande ontwikkelingen is de toegerekende vergoeding uit geleverde bankdiensten in 2024 licht toegenomen. Voor wat betreft 'Net other fees and commissions' (provisies en andere uitvoeringskosten), zijn de ontvangen als betaalde "fees and commissions" gestegen, wat resulteert in een stijging van de "net other fees and commissions". De productiewaarde van de banken en verzekeringen zijn dus toegenomen.

- **Onroerende Goederen** De bedrijfstak Onroerende goederen (vastgoed) bleef stabiel met circa 4 procent groei. Van 4,1% in 2023 naar 4,0% in 2024, dit is voornamelijk naar aanleiding van onder andere gestegen verhuurde commerciële panden.
- **Professionele Dienstverlening** De sector professionele dienstverlening waarin onder andere advocaten-, accounts-, notariskantoren etc. vallen, kende een sterke groei van 8,9 procent in 2023, maar toont een iets lagere groei van 6,4 procent in 2024.
- **Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke diensten** Deze bedrijfstak groeide met 3,0 procent in 2023 en liet in 2024 een verdere toename zien van 3,5 procent. Binnen deze sector zijn verschillende activiteiten te vinden die in meer of mindere mate verband houden met toerisme, zoals autoverhuur, administratieve en ondersteunende kantooractiviteiten, en overige bedrijfsondersteunende diensten. Deze onderdelen hebben geprofiteerd van een zogenaamd 'spin-off effect', waarbij de groei in toeristische sectoren ook een positieve invloed heeft gehad op de vraag naar ondersteunende zakelijke diensten.
- **Overheid & Publieke Diensten** Deze sector kende een bescheiden groei van 0,3 procent in 2023 en laat in 2024 een iets sterkere stijging zien van 3,4 procent. De toegevoegde waarde in deze sector is daarmee duidelijk toegenomen, wat de positieve ontwikkeling verder onderstreept.
- **Onderwijs (Particulier)** De particuliere onderwijs sector zag een krimp, van 3,4 procent in 2023 naar 0,9 procent in 2024. Een van de belangrijkste activiteiten die waargenomen wordt zijn het aantal studenten, ondanks de daling in het aantal studenten, het studiegeld is verhoogd.

- **Gezondheids- en Welzijnzorg** De zorgsector, die in 2023 al een daling van 3,8 procent liet zien, kromp verder met 5,8 procent in 2024. Hierbij vallen onder anderen de zorginstellingen en laboratoria. Hierbij is geconstateerd dat hoewel enkele kernindicatoren, zoals het aantal opnames en behandelingen, een toename laten zien, andere onderdelen, zoals het aantal poliklinische consulten en aanvullende zorgactiviteiten, juist een afname vertonen.
- **Cultuur, Sport & Recreatie** De groei in deze sector ging van 0,7 procent in 2023 naar 1,4 procent in 2024. De activiteiten in deze bedrijfstak zijn ook beïnvloed door toeristische activiteiten.
- **Overige Diensten** De sector overige diensten liet geen ontwikkeling zien in 2023, maar in 2024 wordt een bescheiden herstel van 0,7 procent geconstateerd. Binnen deze sector vallen onder andere kleinschalige huishoudelijke dienstverleners, die in het afgelopen jaar een toename in hun activiteiten hebben doorgemaakt.

De wereldeconomie

In 2024 wordt de wereldeconomie geraamd te groeien met ongeveer 3,3 procent, volgens de “World Economic Outlook” van het Internationaal Monetair Fonds (IMF)³. Dit is een lichte stijging ten opzichte van de groei van 3,2 procent in 2023. De ontwikkelde economieën laten een gemiddelde groei zien van 1,8 procent in 2024, een verbetering ten opzichte van 1,6 procent in 2023. Deze groei wordt vooral gedreven door onder andere de Verenigde Staten (2,8%) en de Eurozone (0,9%), waarbij Nederland een economische groei van 1,0 procent noteert. Andere landen zoals het Verenigd Koninkrijk (1,1%), Canada (1,5%) en Japan (0,1%) laten eveneens positieve groeicijfers zien in 2024.

De opkomende en ontwikkelingslanden blijven stabiel met een groei van 4,3 procent in 2024. Binnen deze groep groeit Azië in zijn geheel met 5,3 procent, waarbij China een groei van 5,0 procent laat zien.

In Zuid-Amerika bedroeg de gemiddelde economische groei in 2024 ongeveer 2,2 procent. Colombia groeide reëel met 1,7 procent, Brazilië met 3,4 procent en buurland Venezuela met 5,3 procent. De Caribische regio kende een sterke groei van 12,1 procent, terwijl de toeristisch

³ International Monetary Fund. World Economic Outlook, April 2024: A Critical Juncture amid Policy Shifts. https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2025/04/22/world-economic-outlook-april-2025?cid=ca-com-compd-pubs_belt

afhankelijke delen van deze regio met 2,5 procent toenamen. Binnen deze groep noteerden Barbados en de Bahama's positieve groei van respectievelijk 0,7 en 2,3 procent. Aruba, als buureiland binnen het Koninkrijk, groeide met 1,1 procent, terwijl Curaçao met 5,0 procent een vergelijkbare groeitrend vertoonde als het Caribisch gebied en de wereldwijde economie.

Uit figuur 3 kan je een duidelijk groeidynamiek waarnemen bij vergelijking van de periode voor en na de pandemie. Er is een hogere groei of ontwikkeling na de pandemie periode. Het valt op dat de bewegingen tussen de gebieden en Curaçao parallel lopen. Curaçao is wel op een beperkter niveau.

De grafiek toont de jaarlijkse reële bbp-groei van Curaçao in vergelijking met het Caribisch gebied en de wereldwijde economische groei (World Output) over de periode 2014–2024.

Periode vóór COVID-19 (2014–2019):

Curaçao kende in deze periode een bescheiden en grotendeels vlakke groei, schommelend rond de 0% tot 1%. In sommige jaren was er zelfs sprake van minimale krimp.

Het Caribisch gebied en de wereldeconomie groeiden in diezelfde periode overwegend positief met een stabiel groeitempo (ongeveer 2%–4%), wat duidt op structurele zwakte of stagnatie in de economie van Curaçao vóór de pandemie.

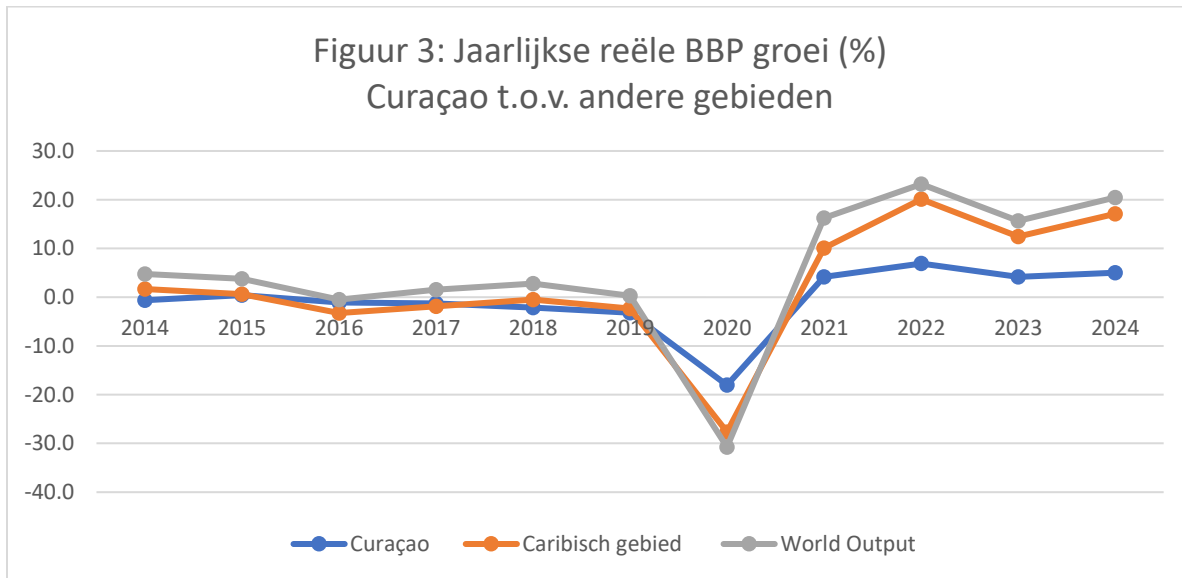
Herstelperiode na COVID-19 (2021–2024):

Vanaf 2021 is er duidelijk herstel zichtbaar. De wereldeconomie veerde sterk terug met groeipercentages tot boven de 6% in 2021, gevolgd door een lichte normalisering.

Het Caribisch gebied kende een bijzonder krachtig herstel in 2021–2022, met groeicijfers tot rond de 15 procent, aangedreven door het herstel van toerisme.

Curaçao herstelde ook, maar in een gematigder tempo. De groei bleef onder de niveaus van de regio en de wereldoutput, wat suggereert dat het herstel trager verliep of structurele beperkingen aanwezig waren.

Conclusie

De algemene reële BBP-groei in Curaçao is in 2024 gestegen van 4,2% in 2023 naar 5,0%, ondanks aanzienlijke verschillen in prestaties tussen de sectoren. Sectoren zoals toerisme, bouw en transport droegen sterk bij aan deze groei met opvallende prestaties, terwijl andere sectoren, zoals gezondheids- en welzijnszorg, communicatie en particulier onderwijs, juist een economische krimp kenden. Deze groei vond plaats tegen de achtergrond van zowel interne als externe uitdagingen, waaronder structurele knelpunten binnen de arbeidsmarkt, maar ook internationale onzekerheden zoals geopolitieke spanningen, inflatiedruk en een kwetsbaar wereldwijd herstel. Dat de economie onder deze omstandigheden toch een positieve ontwikkeling doormaakt, benadrukt de veerkracht en aanpassingskracht van bepaalde kernsectoren binnen de Curaçaose economie.

//////////